

Woodpolis 2020

MYR § 35

Hakijan edustaja kehitysjohtaja Tapani Kiiskinen tulee kokouksen alkuun esittelemään hankkeen.

Hakijana on Kuhmon kaupunki yhteyshenkilönään kehitysjohtaja Tapani Kiiskinen.

Hanke pohjautuu vuosina 2015-2017 toteutetun Kantolan alueen kestävä kehittäminen -hankkeen (A71246) esille nostamiin keskeisiin alueellisiin kehittämistoimenpiteisiin. Hankkeen tuloksena syntyi mm. Kantolan alueen strateginen visio ja master plan, alueen yritysten sivuvirtaselvitys sekä digitalisaatio selvitys.

Hanketta on suunniteltu yhteistyössä alueen yritysten kanssa ja heiltä on kasattu toimenpideluettelo mahdollisista yhteisistä kehitystoimenpiteistä alueelle. Kantolan alueen johtoryhmä (yritysten edustajat) on myös käynyt läpi hankesuunnitelmaa ja noston esille keskeisiä kehitystoimenpideajatuksia.

Kantolan alueella on ainutlaatuinen puutoimialan toimijoiden keskittymä, jossa on osaamista monelta eri puutuotealan saralta (saha-teollisuus, ikkunateollisuus, hirsiteollisuus, CLT-teollisuus, höyläteollisuus jne.). Puuteollisuuden keskittyminen tiiville alueelle antaa alueen jatkokehittämiselle monia mahdollisuuksia. Yksikertaisimmillaan tämä tarkoittaa logistiikan yhteensovittamista ja minimoimista. Keskittymä synnyttää erilaisia sivuvirtoja ja mahdollistaa niiden paikallisen hyödyntämisen. Yhteinen sijainti mahdollistaa yhteisiä tiloja ja hankintoja. Yhteinen sijainti mahdollistaa myös yhteisten toimintojen ja operaattoreiden käyttämisen.

Hankkeen aikana keskitytään aktivoimaan alueen yrityksiä omaan kehitykseen, digitalisaation hyödyntämiseen puutuoteteollisuudessa sekä puutuoteteollisuuden sivuvirtojen parempaan alueelliseen hyödyntämiseen. Woodpolis-organisaation rooli on myös muutoksessa, koska toimintaympäristö on muuttunut sekä organisaation toimintamalli vaatii muutoksia.

Älykkäästi erikoistunut Kantolan Woodpolis puutuoteteollisuusalue pystyy toimimaan tehokkaasti kaukana päämarkkinoista. Alue kehittyy, uusia yrityksiä sekä työpaikkoja syntyy ja yritysten liikevaihto kasvaa. Alueelle syntyy 2020 mennessä uusia työpaikkoja 50-70kpl sekä alueen yritysten liikevaihto kasvaa 70-100 M€, alueelle syntyy

uusia yrityksiä 4kpl.

Alueen yritykset panostavat kehitykseen myös omien yrityskehityshankkeiden myötä. Vientikauppa kasvaa ja tehostuu uusien menetelmien myötä (mm. digitalisaatio) ja uusia vientimarkkinoita löytyy erikoistumisen kautta. Alueen yritysten vientikauppa kasvaa 50% (pl. sahateollisuus). Woodpoliksen rooli alueen yhteisenä kehittäjänä ja asiantuntijaorganisaationa kasvaa ja sen vaikutukset näkyvät myös yrityskehityksessä selkeämmin.

Tavoitteena on, että Woodpolis toimii puurakentamisen arvoketjun erityisosajana aina suunnittelusta tuotantoon ja työmaalle. Kantolan puutuoteteollisuusalue on tulevaisuudessa yksi tehokkaimmista älykkäästi erikoistuneista puutuoteteollisuuskeskittymistä.

Hankkeen tähtäin on kehittää Kantolan Woodpolis puutuoteteollisuusalueen siten, että alueesta syntyy älykkäästi erikoistunut puutuoteteollisuusalue. Tehokkaasti toimivassa kokonaisuudessa yritykset pystyvät tekemään jatkossa paremmin yhteistyötä tiiviillä alueella ja alueelle syntyy uusia palveluita tehokkaan yhteistoiminnan tehostamiseksi. Kantolan Woodpolis puutuoteteollisuusalue kuluttaa energiaa vähemmän kuin se tuottaa. Hanke selvittää alueen kehittämistä ekologiseksi tuotantoalueeksi, joka osaltaan lisää alueen erikoistumista sekä onnistuessaan houkuttelee alueelle sellaisia yrityksiä joille ekologinen tuotanto on vaatimus (esim. Aasian vientikauppa).

Hanke koostuu viidestä työpaketista:

TP1 Kantolan puutuoteteollisuusalueen aluekehitys (Woodpoliksen toimintaympäristö, yritysyritysten tiivistäminen, uudet liiketoiminta-avaukset)

Kantola Woodpolis puutuoteteollisuusalue on keskittynyt puurakentamisen komponenttien valmistukseen sekä syntyvien sivuvirtojen ja lostamiseen. Alue on jatkuvan kehityksen myötä jatkuvassa muutostilassa ja muutokseen on reagoitava. Uusilla linjauksilla alueesta kehitetään yhteistyössä yritysten kanssa houkutteleva, ekologinen puutuoteteollisuuden malliteollisuusalue, jossa yritysten on hyvä ja turvallinen toimia sekä kasvattaa liiketoimintaa.

- Kehitetään Kantolan Woodpolis puutuoteteollisuusalueesta älykkäästi erikoistunut keskittymä
- Kehitetään tuotantoarvoketjun tehostamista
- Tehdään ekologisen tuotantoalueen selvitys

TP2 puutuoteteollisuuden sivuvirrat

Alueella syntyy puutuoteteollisuuden sivuvirtoja merkittäviä määriä.

Näiden sivuvirtojen järkevä paikallinen hyödyntäminen parantaa olemassa olevien yritysten toimintamahdollisuuksia sekä luo uutta liiketoimintaa alueelle. Esim. CLT-sivuvirtojen (hukkapalojen) murskaaminen ja polttaminen on helppo ratkaisu, mutta samalla menetetään todella suuri liiketoimintapotentialiaali niiden järkevään hyödyntämiseen.

Hyödynnetään Kantolan alueen kestävä kehittäminen sekä Bridges hankkeiden tekemiä sivuvirtaselvityksiä, ja edesautetaan näiden selvitysten pohjalta uuden sivuvirtojen jatkojalostuksen syntymistä alueelle

- Hankitaan tarvittavaa lisätietoa sivuvirtojen jatkojalostukseen liittyen jotta uutta liiketoimintaa syntyisi alueelle
- Tehdään sivuvirtojen hyödyntämisen teknologiaan liittyvä selvitysmatka (Eurooppa)

TP3 digitalisaatio

Digitalisaation mahdollisuudet ovat suuret, mutta uskallus uusien modernien ratkaisujen käyttöönottoon hyvin perinteisellä puuteollisuusosalalla on hidasta. Tunnistettujen ratkaisujen avulla yritykset pystyvät tehostamaan toimintaansa, kasvattamaan liikevaihtoaan sekä saamaan osaavaa työvoimaa erityisesti toimihenkilöpuolelle.

- Toteutetaan Kantola Woodpolis puutuoteteollisuusalueen digiloikka, olemassa olevien ratkaisujen yrityssohteistaminen
- Selvitetään asiakasrajapinnan parhaat hyödyntämisen mahdollisuudet, myynti/markkinointityökalut
- Kehitetään yhteisen teollisuusalueen parhaat resurssihyödyt mahdollistavat uudet ratkaisut, esim. trukkipalvelu jne.
- Toteutetaan Kantola Woodpolis puutuoteteollisuusalueen digitalisaatio työpajat yhteistyössä kehitysorganisaatioiden, tutkimus- ja opilaitosten kanssa

TP4 vienti

Kantola Woodpolis puutuoteteollisuusalueelta viedään tällä hetkellä ulkomaille mm. sahatavaraa, höylätuotteita, pyöröhirsituotteita sekä kuivikelastua. Erityisesti CLT:n maailmanmarkkinat ovat valtavat sekä laadukkaiden suomalaisesta puutavarasta valmistettujen komponenttien mahdollisuudet vientikaupassa ovat hyvät.

Alueen yritysten vahvuus vientikaupassa on erittäin hyvä laatu, ei niinkään volyyymi joten kohdennetun markkinan löytäminen on tärkeää.

- Toteutetaan erityisesti puurakentamisen komponenttien vientiselvi-

tysmatka, fokus rakennusteollisuuden komponenteissa (ei sahatavara) (Lähi-Itä, Aasia)
- Toteutetaan erityisesti puurakentamis- ja puutuoteteollisuusosaamisen vientiselvitysmatka (Lähi-Itä, Aasia)

TP5 tuotekehitys, 18 uutta kohdetta (aluerakentaminen, julkinen puurakentaminen, uudet tuotemahdollisuudet)

Alueen yritykset tarvitsevat tukea tuotekehitystoimenpiteisiin ja Woodpolis on resurssiensa puitteissa pyrkinyt tarjoamaan tukea koko olemassaolonsa ajan.

Aluekehitys sekä markkinakehitys vaatii yrityksiltä entistä vahvempaa tuotekehityspanostusta ja hanke pystyy tarjoamaan pientä lisäapua tähän tarpeeseen.

- Toteutetaan puun erikoistyöstöratkaisuihin (CLT, liimapuu yms.) liittyvä selvitysmatka (Eurooppa)
- Toteutetaan puun käyttöön liittyviä opintomatkoja Suomessa (3kpl)
- Toteutetaan aluerakentamiskohteiden toteuttamisselvitys
- Ympäristövastuullisen julkisen puurakentamisen selvitys, case Tuupalan puukoulu Kuhmo

Hankkeen suunniteltu toteutusaika hakemuksen mukaan on 1.1.2018-31.12.2020 ja kokonaiskustannusarvio on 765 167 €, johon haetaan TL 2 EAKR/valtion rahoitusta 535 617 € (70 %).

Hankkeen kustannusarvio:

Palkkakustannukset	399 000 €
Ostopalvelut	270 407 €
Flat rate 24 % palkkakustannuksista	95 760 €
Yhteensä	765 167 €

Hankkeen rahoitussuunnitelma:

EAKR/valtio TL 2	535 617 €	(70 %)
Kuntien rahoitus	171 050 €	(22,35 %)
Yksityinen rahoitus	58 500 €	(7,65 %)
Yhteensä	765 167 €	(100 %)

Kainuun liiton hanketiimi käsitteli asiaa kokouksessaan 10.11.2017 ja puolsi hankkeen rahoittamista.

MYR sihteeristö käsitteli hankeasiaa kokouksessaan 13.11.2017 Käytiin keskustelut hankkeesta. Todettiin, että voisiko tämä hanke olla vähähiilinen.

Puollettiin hankkeen rahoittamista esityksen mukaisesti ja todettiin, että ei siirretä vähähiiliseksi hankkeeksi, koska hanke on laajemmin ajateltuna yritysten innovaatiotoiminnan vahvistamiseen liittyvä hanke.

Hanke on rakennerahasto-ohjelman toimintalinjan 2. Uusimman tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen ja erityistavoitteen 5.1. Yritysten innovaatiotoiminnan vahvistaminen mukainen.

Hanke tukee Kainuun maakuntaohjelman 2014-2017 toimintalinjaa 1.2 Osaaminen ja käytännönläheinen innovaatiotoiminta sekä 1.2.1 Uusiutuva energia ja energiatehokkuus ja 1.2.2 Osaamis- ja innovaatiokeskittymien kehittäminen. Kyseisten teemojen kärkitoimenpiteitä ovat aluelähtöisten osaamis- ja innovaatio- sekä teknologiakeskittymien ja yritysten innovaatiotoiminnan vahvistaminen sekä pilotoinnit ja kokeilut. Hanke edistää näitä tavoitteita yritysten ja kehittämisorganisaatio Woodpoliksen yhteistyönä.

Hanke tukee Kainuun älykkään erikoistumisen painotuksia 2014-2017 erityisesti kohdassa 5.2.2 biotalouden biojalostus, bioenergia sekä puutuoteteollisuus ja puurakentaminen. Hankkeen kautta yhdistetään kyseisiä älykkään erikoistumisen tavoitteita ja toimenpiteitä.

Erillisliitteenä valintaesitys, jossa tarkemmin on kerrottu hankkeesta ja rahoittamisen perusteluista.

Lisätietoja hankkeesta antaa vs. aluekehitysjohtaja Paula Karppinen, puh. 044 710 0867.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) puoltaa hankkeen rahoittamista. Asia menee maakuntahallituksen käsittelyyn.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.